

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۵۷۲

فوم

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۵۷۲، «دوم» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «دوم» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «دوم» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۵۷۲
ریشه	دوم
تعداد تکرار	۹
تعداد مشتقات	۷
تعداد ریشه مرتبط	۶۸

فهرست مشتقات

۱. دَائِمٌ (۱)	۲. دَامَتِ (۲)	۳. دَامَتِ (۲)	۴. دَامُوا (۱)
۲. دَائِمُونَ (۱)	۵. دُمْتُ (۱)	۶. دُمْتُ (۲)	۷. دُمْتُ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابد (۱)	۱۵. تحت (۱)	۲۹. رقب (۱)	۴۳. عطو (۱)	۵۷. کون (۳)
۲. ادی (۲)	۱۶. جند (۱)	۳۰. رود (۱)	۴۴. عقب (۲)	۵۸. لیس (۱)
۳. ارض (۲)	۱۷. جری (۱)	۳۱. زکو (۱)	۴۵. علم (۱)	۵۹. متع (۱)
۴. اکل (۱)	۱۸. جعل (۱)	۳۲. سبل (۱)	۴۶. غیر (۱)	۶۰. مثل (۱)
۵. الله (۳)	۱۹. جن (۲)	۳۳. سعد (۱)	۴۷. فعل (۱)	۶۱. موسی (۱)
۶. اله (۳)	۲۰. حرم (۲)	۳۴. سمو (۲)	۴۸. قتل (۱)	۶۲. نهر (۱)
۷. امر (۱)	۲۱. حشر (۱)	۳۵. سیر (۱)	۴۹. قعد (۱)	۶۳. نور (۱)
۸. امم (۱)	۲۲. حلل (۱)	۳۶. شهد (۲)	۵۰. قنطر (۱)	۶۴. وصی (۱)
۹. امن (۲)	۲۳. حی (۱)	۳۷. شیء (۳)	۵۱. قول (۴)	۶۵. وعد (۱)
۱۰. انن (۲)	۲۴. خلد (۲)	۳۸. صلو (۲)	۵۲. قوم (۱)	۶۶. وفی (۱)
۱۱. اهل (۱)	۲۵. دخل (۱)	۳۹. صید (۲)	۵۳. کتب (۱)	۶۷. وقی (۳)
۱۲. بحر (۱)	۲۶. دئر (۱)	۴۰. طعم (۱)	۵۴. کذب (۱)	۶۸. وله (۲)
۱۳. برر (۱)	۲۷. ذهب (۱)	۴۱. ظلل (۱)	۵۵. کفر (۱)	
۱۴. برک (۱)	۲۸. ربب (۶)	۴۲. عبد (۱)	۵۶. کلل (۱)	

فهرست آیات

۱. {آل عمران - ۷۵} وَ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدُّ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدُّ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
۲. {المائدة - ۲۴} قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَنَ نَدْخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ
۳. {المائدة - ۹۶} أَجَلٌ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعاً لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَحَرَّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ
۴. {المائدة - ۱۱} مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُمْ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُمْ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ
۵. {هود - ۱۰} خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ
۶. {هود - ۱۰} وَأَمَّا الَّذِينَ سَعَدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرٌ مَجْدُودٍ
۷. {الرعد - ۳۵} مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلُّهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ
۸. {مريم - ۳۱} وَجَعَلْنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا
۹. {المعارج - ۲۳} الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ